

భారతం - పంచనాయకం

డా॥ పి.వి. ఉమా శశి

భారతం - పంచనాయకం

డా॥ పి.వి. ఉమా శశి

ప్రథమ ముద్రణ : 22-08-2022

ప్రతులు : 1000

మూల్యం : రూ. 50/-

ప్రతులకు :

డా॥ పి.వి. ఉమా శశి

ఇ.నెం. 37, ద్వారకాపురి కాలనీ,

దమ్మాయిగూడ, హైదరాబాద్.

ఫోన్ : 9440735155

డి.టి.పి. : సాయినాథ్

బుక్ మేకప్ : బి. జయకుమార్‌రెడ్డి

ముద్రణ : సాయి తిరుమల ప్రింటర్స్, చిక్కడపల్లి, హైదరాబాద్

సెల్ : 9246552072

విషయ సూచిక

క్ర.సం.		పేజీ నెం.
1.	భారతం - పంచనాయకం	1
2.	ధర్మరాజు	15
3.	భీమసేనుడు	36
4.	అర్జునుడు	57
5.	నకుల సహదేవులు	85
6.	సమాపనము	91

భారతం - పంచనాయకం

“పరిక్రియాం పురాకల్ప ఇతిహాస గతిర్ద్విధా
స్యాదేకనాయకా పూర్వా, ద్వితీయా బహునాయకా
తత్ర రామాయణం భారతం చోదహరణీ”

- ద్వితీయాశ్వాసము - కావ్యమీమాంస - రాజశేఖరుడు.

భారతదేశ సంస్కృతిని ప్రతిబింబింపచేసి, ప్రపంచ ఖ్యాతి నందజేసిన మహాతిహాసాలు రామాయణ భారతాలు. మొదటిది ఏక నాయకమైతే, రెండవది బహునాయకం. రామాయణంలో దశరథ పుత్రులు, భారతంలో పాండు పుత్రులు ప్రఖ్యాతులు. రామాయణంలో రామునికున్న ప్రాధాన్యం లక్షణాదులకున్నట్లు కనపడదు. వారు ఏ ఘట్టంలోను రాముని కన్నా మిన్నగా తోచరు. అంతటా వారు అన్నకు అనుసరణీయులే. అందుకే రామాయణంలో శ్రీరాముడే నాయకుడు. కానీ భారతం రామాయణం కన్నా భిన్నమైంది. ధర్మరాజు అగ్రజుడైనా అనుజరక్షితుడు. భీమార్జున నకుల సహదేవుల వీరవిక్రమాలతో కలసిన ధర్మజుని ధర్మగుణం పరిపూర్ణతను సాధించింది.

నలువురు దమ్ములున్ బలిమినాలుగు దిక్కులు నేర్లి సర్వభూ
తలమున రాజనందనుల దర్పమడంచుచు భూరి వస్తురా
సులు గొని వచ్చి యీగొని విశుద్ధయశోనిధి యొప్పె ధర్మజుం
డలఘుఁడు యౌవరాజ్యయుతుఁడయ్యును బెంపున సార్వభౌముడై.
- ప. 93 - ఆదిపర్వము - షష్ఠాశ్వాసము - మహాభారతం

రచయిత్రి పరిచయం

పేరు : **డా. పి.వి.ఉమాశశి**

విద్య : ఎం.ఎ., ఎం.ఫిల్. పిహెచ్.డి. - తెలుగు

ఉద్యోగం : ప్రిన్సిపల్, ప్రభుత్వ మహిళా డిగ్రీ కళాశాల, గజ్వేల్.

పరిశోధన : 1. పిహెచ్.డి-ఆంధ్రమహాభారతంలో అర్జునుని పాత్రచిత్రణ
2. ఎం.ఫిల్ - తపతీ సంవరణోపాఖ్యానం - ఒక పరిశీలన
3. వర్తమాన తెలుగు దినపత్రికలలో భాషావిశేషాలు

పురస్కారాలు : 1. "విజయశ్రీ" - శ్రీ మానస ఆర్ట్ థియేటర్స్
2. "కవిత్రయ జయంతి పురస్కారం" - తిక్కవరపు రామిరెడ్డి
కవిత్రయ జయంతి సంఘం - నెల్లూరు

3. ఉత్తమ కవిత - విశ్వసాహితీ సంస్థ

4. భారతీయ ఇతిహాస సంకలన సమితి పురస్కారం

5. ఉగాది పురస్కారం - శ్రీ మానస ఆర్ట్ థియేటర్స్

ప్రచురణలు : వర్తమాన తెలుగు దినపత్రికలలో భాషావిశేషాలు

వివిధ పత్రికలలో అనేక కవితలు, వ్యాసాలు

వివిధ జాతీయ సదస్సులలో పత్ర సమర్పణలు

ఇతరములు : 1. రెండు బంగారు పతకాలు - ఎం.ఎ.,

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం

2. జె.ఆర్.ఎఫ్ ఎస్.ఆర్.ఎఫ్ - యు.జి.సి.

3. యుజిసి నెట్ (NET)

4. ఆకాశవాణి ప్రసంగాలు

5. దూరదర్శన్లో వివిధ కార్యక్రమాలు

చిరునామా : ఇ.నెం. 37, ద్వారకాపురి కాలనీ, దమ్మాయిగూడ,

హైదరాబాద్ - 500 062.

ఫోన్ : 9440735155

ఈ మెయిల్ umasasi10@gmail.com

వర్తమాన తెలుగు దినపత్రికలలో
భాషా విశేషాలు

ఈనాడు ఆంధ్రజ్యోతి

అక్షర సత్యాల బాట... అచ్చ తెలంగాణ బావుటా

నమస్తే తెలంగాణ

మన పత్రిక మన ఆత్మగౌరవం

ఆంధ్రప్రభ ఆంధ్రభూమి

తెలుగు జాతీయ దినపత్రిక
వారం

సత్యమేవ జయతే
www.bakshil.com
సాక్షి

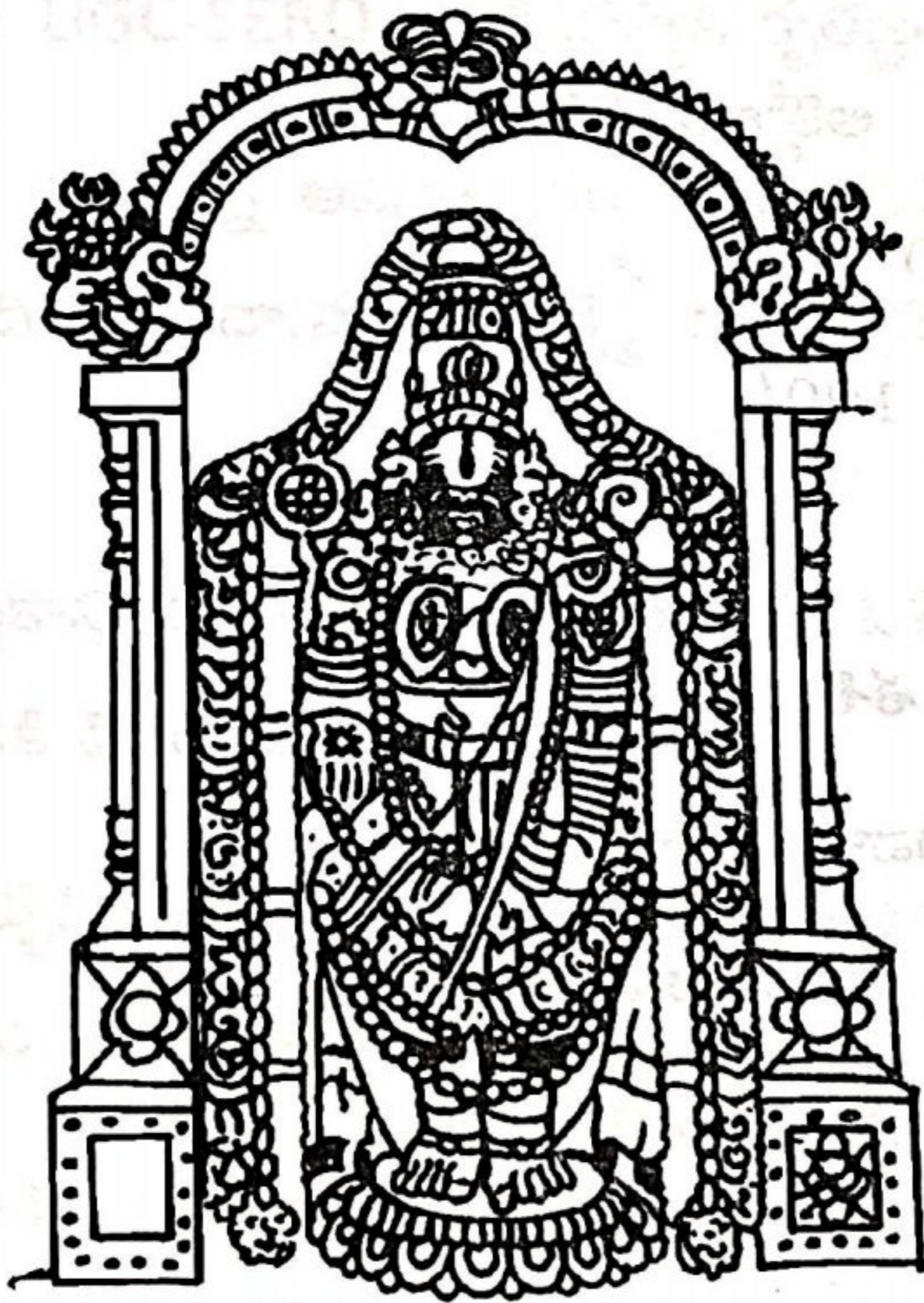
నవతెలంగాణ
సమగ్ర తెలుగు దినపత్రిక

డా॥ పి.వి. ఉమా శశి

వర్తమాన తెలుగు దినపత్రికలలో

భాషా విశేషాలు

డా॥ పి.వి. ఉమా శశి

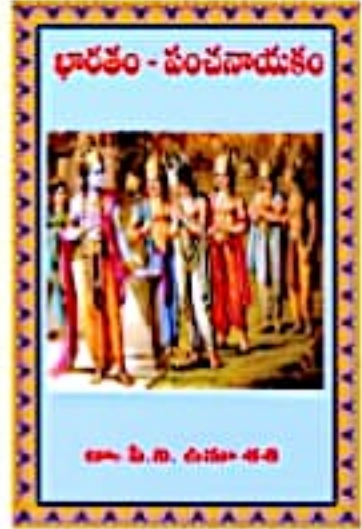

ఆహ్వానం

శ్రీ మానస ఆర్ట్ థియేటర్స్
సాహితీ జిగీష
శ్రీ త్యాగరాయ గానసభ
సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో

ప్రముఖ సాహితీ వేత్త, ప్రెస్సిపాల్
డా॥ పి.వి. ఉమాశశి
రచించిన

వర్తమాన తెలుగు దినపత్రికలో భాషా విశేషాలు
భారతం పంచనాయకం
గ్రంథాల ఆవిష్కరణ మహోత్సవం

తేది : 21-11-2022 సోమవారం సా॥ 5-30 గం॥లకు
వేదిక : శ్రీ త్యాగరాయ గానసభ, కళాసుబ్బారావు కళావేదిక, హైదరాబాద్

ముఖ్య అతిథి, గ్రంథావిష్కర్త :

డా॥ కె.వి. రమణాచారి, తెలంగాణ ప్రభుత్వ సలహాదారు

సభాధ్యక్షులు : **శ్రీ మరుమాముల దత్తాత్రేయ శర్మ**

విశిష్ట అతిథి : **శ్రీ కళా వి.ఎస్. జనార్దనమూర్తి**, అధ్యక్షులు, శ్రీ త్యాగరాయ గానసభ

గౌరవ అతిథి : **ఆచార్య స్వరాజ్య లక్ష్మి**, విశ్రాంత ఆచార్యులు, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం

ప్రత్యేక అతిథి : **ఆచార్య గౌరీశంకర్**, విశ్రాంత రిజిస్ట్రార్, పాట్టిశ్రీరాములు విశ్వవిద్యాలయం

అత్యయ అతిథి : **ఆచార్య వి. నిత్యానందరావు**,

విశ్రాంత ఆచార్యులు, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం

రఘుశ్రీ
కార్యదర్శి మానస ఆర్ట్స్
9247108893

బండారుపల్లి రామచందర్ రావు
అధ్యక్షులు, మానస ఆర్ట్స్
9866630875

డా॥ పి.విజయలక్ష్మి
కార్యదర్శి
సాహితీ జిగీష

రచయిత్రి పరిచయం

- పేరు : **డా॥ పి.వి.ఉమాశశి**
- విద్య : ఎం.ఎ., ఎం.ఫిల్. పిహెచ్.డి. - తెలుగు
- ఉద్యోగం : ప్రిన్సిపల్
లెక్చరర్ - 20 సం॥లు
- పరిశోధన : 1. పిహెచ్.డి-ఆంధ్రమహాభారతంలో అర్జునుని పాత్రచిత్రణ
2. ఎం.ఫిల్-తపతీ సంవరణోపాఖ్యానం - ఒక పరిశీలన
- పురస్కారాలు : 1. "విజయశ్రీ" - శ్రీ మానస ఆర్ట్స్ థియేటర్స్
2. "కవిత్రయ జయంతి పురస్కారం"-తిక్కవరపు రామిరెడ్డి
కవిత్రయ జయంతి సంఘం - నెల్లూరు
3. ఉత్తమ కవిత - విశ్వసాహితీ సంస్థ
4. భారతీయ ఇతిహాస సంకలన సమితి పురస్కారం
5. ఉగాది పురస్కారం - శ్రీ మానస ఆర్ట్స్ థియేటర్స్
- ప్రచురణలు : వివిధ పత్రికలలో అనేక కవితలు, వ్యాసాలు
వివిధ జాతీయ సదస్సులలో పత్ర సమర్పణలు
- ఇతరములు : 1. రెండు బంగారు పతకాలు - ఎం.ఎ.,
ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం
2. జె.ఆర్.ఎఫ్; ఎస్.ఆర్.ఎఫ్ - యు.జి.సి.
3. యుజిసి నెట్ (NET)
4. ఆకాశవాణి ప్రసంగాలు
5. దూరదర్శన్లో వివిధ కార్యక్రమాలు
- చిరునామా : ప్లాట్ నెం. T-2
ఐశ్వర్య నివాస్ అపార్ట్మెంట్స్
సాయినాథపురం, డా॥ ఏ.ఎస్.రావ్ నగర్
హైదరాబాద్ - 500 062.
ఫోన్ - 9440735155
ఈ మెయిల్ - umasasi10@gmail.com